

Иск. № 2019

WWF Дунавско – Карпатска
програма България
ул. Иван Вазов 38, ап. 3-4
1000 София

Тел. (02) 950 50 40
Тел. (02) 950 50 41
Факс (02) 981 66 40
office@wwfdcp.bg
http://wwf.bg

До Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция „Дунавски район“
Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“
Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“
Басейнова дирекция „Черноморски район“

МОСВ
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН“
Вх. № 12-09-186
Правда 15.06.16

15.06.2016 г.

Относно: Становище във връзка с обществено обсъждане на плановете за управление на речните басейни

Уважаема госпожо Министър,

Уважаеми господин Димитров, господин Семерджиев, госпожо Иванова и госпожо Консулова,

Във връзка с процеса на разработване на Планове за управление на речните басейни и обществените консултации във връзка със същите, WWF Дунавско – Карпатска програма България изразява следното становище:

След запознаване с разработените и качени на страниците на съответните Басейнови дирекции планове, със съжаление можем да констатираме, че същите по същество представляват отстъпление от досегашните. Вярно е че и предишните режими и норми не бяха последователно приложени и бяха многократно нарушени, но поне ги имаше. По отношение на ключови теми за хидроморфологичния натиск като ВЕЦ е налице сериозно разминаване между политическите ангажменти, изразени на най-високо ниво и конкретно разписаните текстове в плановете. Вместо да се върви към преодоляването на натрупаните проблеми, те се възпроизвеждат и ще ни съпътстват и през следващия планов период, вероятно и с по-страшна сила. Опасяваме се, че не просто не са оставени празните от предишните планове, но дори има либерализация. Нашите основателни съмнения по отношение на реално поставените цели се подсилват от факта, че те напълно съвпадат и с План за развитие на преносната електрическа мрежа на България за периода 2015-2024г. Само със заложените в него цифри можем да си обясним защо не е проведена политика по ограничаване на застрашаващите природата ВЕЦ. Припомняме, че според същия план през 2022 са предвидени за присъединяване 47 ВЕЦ, през 2023г. – 61 централи, а на следващата цели 71. Очевидно за постигането на тези цели допускането, процедирането и реализацията на самото строителство трябва да стане в плановия период 2016-2021г.

И тук критиката ни не е към Басейновите дирекции толкова, тъй като те просто прилагат националния каталог от мерки. Опасенията ни са, че липсва достатъчна воля за преодоляването на проблемите, защото в последните години съществен напредък просто липсва, а проблемните случаи продължават.

Въпреки нашето дълбоко разочарование от провежданата политика и с оглед на големите усилия, които така или иначе са положени за разработването на съответните ПУРБ, си позволяваме да Ви дадем и следните препоръки:

I. Предложение за мерки към всички ПУРБ, приложими като цяло за всички ВТ

Предлагаме сладните мерки, които да залегнат във всички ПУРБ. Надяваме се, след като бъдат внимателно обсъдени, същите да бъдат намерени за адекватни, законосъобразни и целесъобразни. Надяваме се, че за повечето от тях ще бъдат предписани и конкретни срокове от страна на МОСВ и БД, така че да видим едно ефективно прилагане.

1. Забрана за всякакъв вид строителство на ВЕЦ в защитените зони.

Обосновка: с голяма болка констатираме нуждата от въвеждането на ясно приложима забрана за строителство на ВЕЦ. Това включва и ясно разграничение между ВЕЦ с издадени разрешителни за строеж и такива без. Надяваме се, че направеното разграничение на този етап ще бъде запазено и за нереализираните ВЕЦ ще има допълнителни критерии.

2. Поставяне на видимо и общо достъпно място информационни табели на всички водовземачи (хидротехнически) съоръжения, съдържащи данни от разрешителните като име на стопанина на съоръжението, номер на разрешителното за вододвземане и срок му на действие, минималния екологичен отток, който следва да се изпуска след водохващането, други ограничения за ползването на водните ресурси, зеления телефон на ресорната басейнова дирекция и РИОСВ.

Обосновка: Подобна мека мярка ще се повиши, прозрачността, отчетността, контрола и прилагането на задължителните реквизити на разрешителното. Тя ще съдейства на гражданите да имат повече информация, разбиране и доверие към управлението на водите, а и ще ги насърчи при пускането на сигнали за незаконосъобразни действия, тъй като самите БД нямат капацитет за широкообхватен контрол. При едно допълнително разгръщане на мярката, същата може да реши и някои натрупани проблеми. Обръщаме внимание че все още голям брой съоръжения в реките са с неизвестен собственик. Очевидно е време, след като бе изяснена собствеността на малките язовири, същото да стане и с бентовете, праговете и други водовземачи и преграждащи съоръжения, които

имат екологично въздействие и които също са фактор при оценката на риска от наводнения. Съществуващата практика, при която се търсят собственици е доста тромава и при все очевидността, че част от съоръжения са с отпадала функция, същата не се прилага и пречи за тяхното премахване (за което нашата организация има негативен пример). Едно обръщане на режима по посока активна регистрация за определен срок, след който всички нерегистрирани съоръжения да се считат за такива с отпаднала функция, може да послужи за основа за преодоляване на проблема. Мярката може да бъде доразвита и по отношение на други хидротехнически съоръжения (като диги, язовири, канали). Предвид линейния характер на някои от тях, същата би била целесъобразна, ако подобни табели се поставят само на места на пресичане с пътната инфраструктура.

Срок на въвеждане: 3 месеци от влизане в сила на ПУРБ, като за целта стопаните на съоръженията следва да представят в БД снимки, доказващи монтажа на табелите. Подобна мярка може да се сложи и в условията на разрешителното за тези съоръжения като изискване при преразглеждане. При представяне на снимковия материал може да се изиска и по-цялостно заснемане с цел инвентаризация на водохващанията.

3. Подновяване на разрешителни да подлежи на преценка по реда на ЗООС и ЗБР.

Обосновка: в момента съществуващата мярка *"Разрешителен режим за водно тяло, съобразно ОВОС/екологичната оценка и/или оценката за съвместимост"* се нарушава в масовия случай и въпреки мекия си характер, тази административна мярка неспработи. Тя можеше да спомогне за изчистване на проблеми и за подобряване състоянието на повърхностните води. Освен това съществувалата до момента мярка се прилагаше само по отношение на новите ИП, докато съобразно изводите от ЕО (ОС) на ПУРБ 2010 и константната практика на Съда на европейските общности, разрешителни, които подлежат на периодично подновяване, следва да бъдат подлагани на оценка. Разбираме, че отново РИОСВ следва да преценява дали да изисква оценка, но в редица проблемни случаи с висок обществен интерес, подобен инструмент ще спомогне за провеждането на държавна политика. В този смисъл трябва да бъде преодоляна и практиката издадените разрешителни по ЗВ да бъдат считани от РИОСВ за започване на реализация на ИП, но за същото трябва да бъдат предприети мерки от МОСВ.

Прави неприятно впечатление, че в националния каталог съществуващата до сега мярка е силно изменена и ограничена. Това е неправилно. Въпреки че се съгласяваме, че следва да има опростяване на административните процедури, така разписана мярката касае само един критерии – водното количество, а не взема възможни влияние върху надлъжната проводимост. Прави впечатление, че възприетия национален подход е довел до това в повечето ПУРБ мярката да има много тясно прилагане.

Известно е, че ОВОС/ОС към момента почти не се провеждат и поради това мярката само може да бъде засилена. Тотално не се спазва изискването, наложено с ОС на ПУРБ в зони (без речни и крайречни местообитания) трябва да се изисква ОВОС и ОС, с теренни проучвания, план за собствен мониторинг от поне 3г. около 1 км над и под съответния обект. Ясно следва да се запише изискването при издаване или изменение на разрешителни задължително да се провежда процедура по ОС съгласно чл. 31 ЗБР във вр. с чл. 6 (3) от Директива 92/43/ЕИО (С-127/02, С-226/08). От нашата практика виждаме, че досега съществуващите мерки за разрешителен режим за водните тела съобразно ОВОС/ОС на практика не бяха приложени. Ясно следва да се регламентира изискването за нова преценка, че за всички нереализирани разрешителни, за които са изтекли преклузивните срокове по чл. 93 ал. 7 ЗООС. Този комплекс мерки е необходим с оглед прилагането на Общностното право, принципът на предпазливостта и задълженията на националните власти по Натура 2000. Подобни изводи се налагат и в светлината на писмо с изх. №48-00-279; Ж-43/04.05.2015г. от Министъра на околната среда и водите до РИОСВ-София

4. Забрана за изграждане на прагове, баражи, водовземания, препречващи цялото течение на реките

Обосновка: Поради факта, че дори най-добрите рибни проходи имат твърде малка ефективност, то продължаващите тенденции за нови прегради по реките, трябва да бъдат ограничени. Освен това все още липсва национална уредба за рибните проходи. На следващо място е и доказано невъзможния контрол тяхното стопанисване. Поради тези причини всяко изграждане на подобни съоръжения ще има допълнителен фрагментационен ефект върху речните популации, а досегашните практики по експлоатацията на тези съоръжения са обезкуражаващи и има огромен негативен ефект. Абсурдно е да продължаваме да изграждаме подобни съоръжения, при положение че в развитите държави се върви в обратна посока. Още повече, че за много от тези съоръжения са възможни технически решения без пълното преграждане на речните течения.

5. Всички разрешителни (новоиздадени, подновени и изменени) по ЗВ да подлежат и задължителна на оценка по отношение постигането на целите по РДВ и тя да става чрез съобщенията по чл. 62а ЗВ, който да са задължително публични на страницата на БД.

Обосновка: Рамковата директива за водите (2000/60/ЕС) е транспонирана в ЗВ и се осъществява чрез четирите ПУРБ. Едва наскоро обаче бяха въведени и транспонирани в по-голяма пълнота разпоредбите на чл.4.7. РДВ съответно в чл. 156б - 156е ЗВ. За сега обаче тези членове не са реално приложени и тепърва ще се изгражда практика по тях. От друга страна, фундаменталната цел на РДВ е достигането на добро екологично състояние. Тази цел се постига чрез програма от мерки, но мерките са само средство. До

сегашната практика на БД чрез становищата за допустимост беше да се разглежда тази допустимост само спрямо мерките, но не и по отношение на целите (въпреки че ЕО/ОС на ПУРБ оценяваше мерките като недостатъчни). Така за съжаление след първия планов период се вижда, че целите не са достигнати, а нарушенията са твърде много. От друга страна, след преглед на многобройни конкретни преписки и казуси, за нас е недвусмислено доказано, че нито един орган не извършва преценка дали дадено ИП или дейност ще повлияе именно на целите по РДВ. Това води и до определени импликации и най-важното – на практика в България не се прилага РДВ.

Досегашната практика показва сериозни дефицити е доказателство за необходимостта на нашето предложение. В момента БД подготвят становища за допустимост, адресирани до РИОСВ (или до други лица, но тогава те имат по-скоро характер на писма¹). Същите нямат характер на самостоятелен нормативен акт, нито са публични. При тяхното издаване БД са на практика безконтролни, което е предпоставка за злоупотреби, които за съжаление сме документирали твърде често. Това става въпреки че БД действат при обвързана компетентност. От друга страна останалите структурни звена трябва да се съобразяват с тези Становища, така че нужен нов подход.

На следващо място самите решения за издаване на разрешителни също не съдържат информация за преценката дали инвестиционното намерение или дейността ще застрашат постигането на целите по Директивата. Тоест преценката в тях е декларативна, не на базата на критерии, а на база експертна, но все пак субективна преценка. Като и при Становищата за допустимост, евентуалното, което сме документирали е, описване на мерките от сами ПУРБ. За съжаление изброяването на мерките съвсем не е достатъчно и твърдествено равно на анализ дали ИП ще повлияе на постигането на целите. Мерките са само средство за постигането на целите, но каталогът от такива не обхваща абсолютно всички видове въздействия или дейности, напротив – техният обхват е изключително ограничен, особено на ниво ВТ. Нещо повече, липсата на преценка за минималния воден отток само по себе си е доказателство, че не се извършва оценка по отношение на целите. От друга страна мерките са средство, за намаляване на негативните ефекти, но не и за тяхното елиминиране. Еднозначно може да се каже, че липсата на преценка по отношение на мерките е практиката в момента.

Целта на провеждането на оценка спрямо целите на РДВ е да се определи дали конкретна компоненти или дейности ще компрометира постигането на цел от РДВ или да доведе до влошаване на екологичното състояние на всички водоеми.

¹ Смятаме, че всички БД следва да имат единен подход и да подготвят подобни чрез еднакъв образец и подход, но и да могат да се реши дали подобни могат да бъдат изпращани до лица с качеството на възложител или само до други държавни органи.

Поради това ние правим мотивирано предложение за подобряване на тази практика, което може да се случи и на ниво ПУРБ и инструкции от страна на МОСВ. Смятаме, че ПУРБ, бидейки инструмент на РДВ, може да изиска и наложи допълнителни административни практики. Поради това и при спазване на сега действащото законодателство предлагаме да се разшири обхвата на съобщеният по чл. 62а от ЗВ. Същите могат да включат в обхвата си и преценка за допустимост на водовземането/дейността от гледна точка на целите на Директивата. Следва подобни съобщения да се качват на страницата на БД и при подновяване на разрешителни.

От друга страна ОВОС и ОС по никакъв начин не отчитат и не взимат под внимание целите на РДВ, въпреки че би следвало. В действителност за дейности, които подлежат на оценка по ОВОС/ОС критериите дори следва да бъдат завишени. При такъв тип проекти дори трябва да се оценява всеки специфичен компонент на проектите. Всички аспекти трябва да се оценяват и като потенциален риск за водното тяло, както и да се оценява тяхното взаимодействие с други, а кумулативните ефекти от редица такива въздействия трябва да бъдат взети под внимание.

При всички положения оценката следва да отговори на въпроса дали даден проект/дейност би могло да доведе до влошаване на екологичния статус на водния обект; дали ще затрудни достигането на доброто екологично състояние или, където е необходим, добър екологичен потенциал; до гарантира, че няма да бъдат компрометирани на целите по РДВ за водния обект и да гарантира достигането на целите по РДВ за целия водосбор. Всички дейности, които е вероятно да повлияят на статуса на водното тяло съгласно РДВ, трябва да бъдат подложени на оценка за съответствие с тези цели, която оценка трябва да обясни как ще бъдат смекчени негативните ефекти. Тази оценка трябва да се базира на най-добрата възможна информация за водния обект.

Обръщаме внимание, че в други държави членки на ЕС, съществуват нарочни инструкции за провеждането на подобни оценки². След преодоляването на липсата на транспониране от страната ни, следва да направим и втората крачка към ефективно оценяване и прилагане на РДВ.

6. Стандартизиране на съобщенията за издаване на разрешителни, които БД са длъжни да публикуват на своите страници.

Обосновка: Подготвянето на стандартен образец ще преодолее една огромна празнота в правоприлагането и ще уеднакви практиките (желателно към тези с най-висок стандарт),

² Виж например

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/289694/gean0110breq-e-e.pdf

които ще способства за участието на обществеността. Същото може да бъде част от ПУРБ, до колкото се явява част от прилагането им.

7. Уеднаквяване на регистрите на всички БД

Обосновка: Виж горните две.

8. Публикуване на страниците на БД на всички Становища за допустимост на ИП и дейности, които те изпращат до други органи.

Обосновка: Виж точка 4 и 5. Тази мека мярка е допустима като част от ПУРБ, до колкото становищата са актове по прилагането на планове. Становищата са най-удачното място, където преценката по реда чл. 4.7. РДВ да се случва. Особено полезни биха били те, ако се изпращат към РИОСВ и служат за последващо провеждане на процедури по ОВОС/ОС, в които да има отделен компонент по отношение на екологичните цели за ВТ. Въпреки това, предложението ни по т. 4 от настоящето трябва приоритетно да се приложи, тъй като без тях ще бъдат проснати огромен по обем разрешителни, приети преди ПУРБ. Според нас следва за поне два планови периода двата режима да съвпадат.

9. Всички разрешителни (включително изменения и допълнения) за водовземане, осъществявано чрез водоземащи съоръжения, преграждащи напълно водното течение и попадащи в зони по Натура 2000 да бъдат подлагани на преценки по ОС при подновяване

Обосновка: Виж обосновката по т. 2 и 4. БПС е динамично понятие, което се изменя съобразно различни критерии и компоненти на околната среда. Освен това повечето са били разрешени в минал период, преди установяването на мрежата то 33, а техният кумулативен ефект никога не е бил оценяван и изследван. Самите разрешителни пък са срочни, което е въведено именно с оглед на измененията в компонентите на околната среда. Не на последно място, при 33 има кумулиране на две отделни цели по две отделни Директиви.

10. Всички разрешителни за водовземане, осъществявано чрез водоземащи съоръжения преграждащи напълно водното течение да бъдат подлагани на преценки по ОВОС при подновяване, ако същото разрешително е било допускано само с преценка

Обосновка: Виж т 2, 4 и 8. Много от разрешителните са били допускани назад във времето без пълна оценка по ОВОС. Фактът, че Разрешителните по 3В са срочни, обуславя нуждата от оценка върху компонентите на околната среда.

11. Мониторинг на действието на рибните проходи поне 1.5 година.

12. **Обосновка:** Дори и най-добре проектираният и изграден рибен проход има нужда от известно калибриране, като няма никаква гаранция за успех. Някои БД са заложили избирателно подобни мерки, но е нужно това да стане на национално ниво. Препоръчваме това да бъде заложено като мярка по ПУРБ независимо от една бъдеща Наредба за рибните проходи, за да може в последствие същата да бъде по-ефективно закрепена посредством планове. Освен това не е ясно кога и дали ще има подобна наредба. Като част от подобна мярка може да бъде заложено и въвеждането на електронни системи за следене дали преминават риби през рибния проход. Така наречените fish counters са утвърдена технология и цената им е достатъчно ниска в сравнение с инвестициите по хидротехническите съоръжения, дори само за техните рибни проходи.

13. **Задължително въвеждане на електронни нивомерни системи за следене на минималния воден отток и за отнетите или ползвани количества вода, отчитащи в реално време и публично на сайта на БД.**

14. **Обосновка:** Идеята за повсеместното въвеждане на нивомерни системи, като средство за ефективен и независим контрол е стара. Въпреки това до сега тя не е приложена, въпреки опитите ни да ги предлагаме при подновяване и изменение на Разрешителни. Нещо повече, доказа се вече, че БД нямат капацитет да упражняват контрол и въпреки това продължават да издават разрешителни. Така че подобна мярка е закъсняла следва да бъде заложена независимо дали ще третира разрешителни, които ще се преиздават или ще има срок за повсеместното ѝ въвеждане (например 1 година). След като държавата успя в сравнително кратки срокове да въведе подобни за бензиностанциите (последвалите събития са друга тема) не виждаме как това не може да стане и по отношение на реките. Освен това значителен брой водоползватели има подобни и е въпрос за инсталиране просто на допълнителен модул. Мярката може да бъде развита по посока задължение за монтиране на подобни при подновяване или промяна на разрешителни със задължителен срок по подобие на рибните проходи и тн. Мярката може да бъде развита и по посока задължително приоритетно въвеждане на подобни електронни системи за всички водхващания, представляващи миграционни бариери, които са разположени по-малко от 2 км от друга миграционна бариера.

15. **Всички съоръжения за изпускане на екологични води (минимален воден отток) да бъдат конструирани така, че да може с просто око да се установи дали съоръженията изпускат изискуемите количества.**

Обосновка: Въвеждането на проста лата, която да показва преминаващите през определен отвор води е старо и просто решение, което обаче неизвестно защо не се прилага. Същото ще спомогне за общественото доверие към водоползвателите и

контрол. Мярката не може да бъде отнесена към инженерните, тъй като е съвсем проста и може да бъде обвързана с мярката по т. 1.

16. Всички водоземни съоръжения, преграждащи напълно водното течение, следва да имат разработен план за промиване на наноси и седименти, като същият е публичен

Обосновка: Подобна мека мярка е крайно необходима с оглед негативните примери на ВЕЦ Лакатник и ВЕЦ Давидково. Проблемът със седиментния баланс по реките е комплексен и за това следва да бъде третиран от всички възможни гледища. Важно е в ПУРБ да има ясни критерии, а водоползвателите да ги развиват сами за своите конкретни случаи.

17. По широко въвеждане на зони за защита на водите определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води за къпане.

Обосновка: Подобна мярка, имаща характера на подход, определено има повече социални, отколкото екологични функции. В този смисъл, БД могат да разгледат внимателно и утвърдят например зоните за водни спортове, предложени им от Българско Каяк Общество, като ние изразяваме подкрепа, за тяхното становище и се надяваме то да прието. Тези водни спортове са пример за устойчиво ползване на ресурса, което не го консумира, а има интерес от запазването на неговите екологични и количествени критерии и следователно следва да бъде разумно насърчавано. Мярката може да има инженерен, освен административен характер, като задължително се изисква преработването на водозмени и други преградни съоръжения в тези зони, така че да има проходи за каяк. Същото, както и при рибните проходи обаче има само смекчаващ ефект, тъй като определено природната среда е важна за тези спортове.

18. При констатирани случаи на запушени рибни проходи/отвори за изпускане на екологични води, независимо от причините, на стопаните на съоръженията задължително да бъде предписвано инсталиране на уеб камери с изглед към съответния отвор, предаващи в реално време към БД и на уеб страницата на съответния стопанин.

Обосновка: Множеството доклади за констатирани нарушения до сега остават ненаказани и обезкуражават хората да ги пускат към БД. От друга страна задължение на стопаните е да осигуряват проводимостта на реките и това е законово положение. До колкото обаче същото е и екологична цел по ПУРБ, то същото може и е редно да се заложи като мярка в плана.

19. Забрана за хидропикинг

Обосновка: Терминът „hydropeaking” няма утвърден превод на български език, въпреки че редица негови негативни въздействия са често срещани у нас. На запад това понятие

е приложимо за големите ВЕЦ (напр. подязоврни), които работят на подчинен режим. У нас същият е разпознат и по малките деривационни ВЕЦ, които през маловодните месеци събират вода в тръбите и задбаражните езера и ги изпускат залпово. При това негативния ефект се усеща километри след сграда централа. Водните пулсации при работата на ВЕЦ следва да бъдат забранени най-вече чрез административни мерки, като например изрична забрана за работа през маловодните месеци, забрана за работа в режим спри-пусни с ограничение на броя на спиранията в рамките на 24 часа и тн. Малките ВЕЦ като правило нямат възможност за работа в подчинен режим и не са на комплексни язовири. Тяхното значение за работата на енергийната система е незначителна и следователно всички подобни административни мерки са целесъобразни с оглед на постигането на цели от по-висш порядък. Затова предлагаме за всички мВЕЦ (<10MW) да се забранят водните пулсации, причинени от спиране и започване на работа, повече от 1 път на 12 часа, като този период следва да бъде детайлно проучен и при нужда удължен. Забраната следва да важи като минимум за 6 месеца, когато е периодът на маловодие.

20. Забрана за промяна на работното водно ниво в посока увеличаване на ВЕЦ

Обосновка: За съжаление има доста примери на ВЕЦ, допуснати включително след процедура по ОВОС/ОС, които след време получават разрешение за надграждане на водовземашкото съоръжение или дори за неговото преместване по-нагоре. Това освен че води до увеличаване на залятата площ или пресушения участък, води и до повече предпоставки за водни пулсации (виж горе).

21. Забрана за изграждане на ВЕЦ, чийто елементи (водохващане, сграда, водопровод, задбаражно езеро) попадат или отстоят на 500 метра от защитени зони по Натура 2000

Обосновка: Няколко конкретни негативни примера през годините, доказват целесъобразността на тази мярка. При всичките е използван аргумента, че самата сграда на централата е извън ЗЗ, ако и цялото задбаражно езеро или напорен тръбопровод да са в Натура. Мярката е целесъобразна и от гледна точка проблемите с полигоните на ЗЗ, Редица недоброжелатели, включително и с помощта на хора от системата, се възползват от липсата на точни граници на Натура 2000, особено по реките и злоупотребяват, докато администрацията безсилно обяснява, че няма законови ограничения. Вероятно разстоянието от 500 метра няма да е достатъчно, но все пак е добра отправна точка.

22. Забрана за изграждане на водохващания, чиято експлоатация изисква построяването на крилни стени, диги или други съоръжения, предпазващи от заливане на съседни територии. Същата забрана се отнася и за всички водохващания, които биха подприпили водите над петата на съществуващи подобни съоръжения.

е приложимо за големите ВЕЦ (напр. подязоврни), които работят на подчинен режим. У нас същият е разпознат и по малките деривационни ВЕЦ, които през маловодните месеци събират вода в тръбите и задбаражните си езера и ги изпускат залпово. При това негативния ефект се усеща километри след сграда централа. Водните пулсации при работата на ВЕЦ следва да бъдат забранени най-вече чрез административни мерки, като например изрична забрана за работа през маловодните месеци, забрана за работа в режим спри-пусни с ограничение на броя на спиранията в рамките на 24 часа и тн. Малките ВЕЦ като правило нямат възможност за работа в подчинен режим и не са на комплексни язовири. Тяхното значение за работата на енергийната система е незначителна и следователно всички подобни административни мерки са целесъобразни с оглед на постигането на цели от по-висш порядък. Затова предлагаме за всички мВЕЦ (<10MW) да се забранят водните пулсации, причинени от спиране и започване на работа, повече от 1 път на 12 часа, като този период следва да бъде детайлно проучен и при нужда удължен. Забраната следва да важи като минимум за 6 месеца, когато е периодът на маловодие.

20. Забрана за промяна на работното водно ниво в посока увеличаване на ВЕЦ

Обосновка: За съжаление има доста примери на ВЕЦ, допуснати включително след процедура по ОВОС/ОС, които след време получават разрешение за надграждане на водовземащото съоръжение или дори за неговото преместване по-нагоре. Това освен че води до увеличаване на залятата площ или пресушения участък, води и до повече предпоставки за водни пулсации (виж горе).

21. Забрана за изграждане на ВЕЦ, чийто елементи (водохващане, сграда, водопровод, задбаражно езеро) попадат или отстоят на 500 метра от защитени зони по Натура 2000

Обосновка: Няколко конкретни негативни примера през годините, доказват целесъобразността на тази мярка. При всичките е използван аргумента, че самата сграда на централата е извън ЗЗ, ако и цялото задбаражно езеро или напорен тръбопровод да са в Натура. Мярката е целесъобразна и от гледна точка проблемите с полигоните на ЗЗ, Редица недоброжелатели, включително и с помощта на хора от системата, се възползват от липсата на точни граници на Натура 2000, особено по реките и злоупотребяват, докато администрацията безсилно обяснява, че няма законови ограничения. Вероятно разстоянието от 500 метра няма да е достатъчно, но все пак е добра отправна точка.

22. Забрана за изграждане на водохващания, чиято експлоатация изисква построяването на крилни стени, диги или други съоръжения, предпазващи от заливане на съседни територии. Същата забрана се отнася и за всички водохващания, които биха подприпили водите над петата на съществуващи подобни съоръжения.

Обосновка: Целта на мярката е в две посоки – от една страна намаляване на негативното прекъсване на напречната проводимост, чрез изграждането на нови подобни съоръжения, тъй като и без това нашите реки са силно застроени с диги. От друга страна предпазване на съществуващите диги от постоянно заливане, тъй като те не са проектирани с подобна цел. Смятаме, че всички мерки трябва да се отнасят и до заварените случаи, като това особено се отнася до втората хипотеза, поради риска от наводнения.

23. До 6 месеца от влизане в сила на ПУРБ всички открити канали, използвани за преработка на водите за електроенергия, следва да бъдат обезопасени с мрежи, като се осигурят достатъчно на брой подходящи места за преминаване.

Обосновка: Осъзнавайки че мярката вероятно не е подходяща за ниво ПУРБ, ние я предлагаме с оглед на високата социално значение. Няколкото примера за удавени деца на подобни канали, в които след построяване на ВЕЦ водата е започнала да се движи постоянно, следствие на което ѝ се е намалила температурата, са достатъчна обосновка. Тези тежки драми очевидно висят на съвестта на твърде много хора. Разбира се мярката следва да се приложи и за обезопасяване и на всички останали напоителни канали, но предвид и без това амбициозния характер на мерките в ПУРБ и тяхната цена, не знам дали има смисъл да се коментира финансово закъсалото предприятие „Напоителни системи“.

24. До 1 година от влизане в сила на ПУРБ всички открити тръбопроводи или канали на мВЕЦ следва да осигурят преминаване на хора и животни.

Обосновка: Многото негативни примери за конфликти, особено в Югозападна България ни карат да предложим тази мярка. За съжаление примерите, които познаваме са разнообразни с негативните си ефекти, като дори има тръбопроводи, играещи ролята на напречни прегради по реките. Всичко те водят до увеличаване на негативните екологични ефекти от тези съоръжения, но и до редица социални конфликти. Така че подобна посока на действие следва да бъде много внимателно обсъдена и утвърдена.

25. Забрана за издаване на разрешителни за водовземане с цел ВЕЦ на съществуващи бентове и прагове

Обосновка: Досегашната практика по мерките, допускащи именно подобни ВЕЦ и то в зоните за защита на водите е твърде спорна и като цяло отрицателна. Вместо същата да способства за преодоляване на бариерния характер на тези прегради, тя ги увеличи. Бентове и прагове бяха наричани всякакви дори вече несъществуващи съоръжения или естествени бентове. Най-лошото е, че вместо подобряване чрез изграждане на рибни проходи, те винаги водят до повдигане на водното ниво с поне 4 метра, което води до

огромно заливане на крайречни територии и диги, които не са предназначени за това. Стагнираните водоеми и увеличената височина на бариерите реално доведоха до по-силни фрагментиращи ефекти. Проектите, които познаваме, като правило не предвиждат премахване на съществуващия бент и така не решават проблема и със седиментите. В този смисъл трябва да има ясна забрана за надграждане на съществуващи бентове и прагове, а подобни проекти да не могат да използват повече от 30% от средномногогодишните води, за да се запази отчасти ефекта на преливане над борда на съоръжението. За съжаление познаваме примери, където бентове с отпаднала функция бяха надградени, мястото за къпане на хората унищожена, а нисконапорната уж руслова ВЕЦ реално се явява деривационна, тъй като създава осушен участък от над 20, а понякога и 1000 метра. Всичко това са примери от практиката, които трябва да бъдат преодолявани. Добрите примери за архимедов двойнодействащ винт остават у нас научна фантастика, а хубави рибни проходи просто не виждаме.

26. Серия от мерки, ограничаващи и забраняващи сечи, водещи до неблагоприятни последици за ВТ

Обосновка: Смятаме, че следва да бъдат развита нова серия от мерки, която да защити водосборите и постоянните водни течения. Интердисциплинарния подход в нашата работа, който имаме благодарение на статута на ни на Неправителствена организация, ни дава поглед и върху проблемите в горите. Еко системите действат свързано и не се интересуват от това коя институция отговаря за тях. За това връзката вода-гора се нуждае от допълнителна и по-интензивна защита. Например *Забраната за сечи с изключение на санитарни и отгледни във водосбора на водохващания от повърхностни води, предназначение за питейно битово водоснабдяване* може да бъде само адмирирана, но реално повтаря нормативен акт. Според нас същата следва да бъде разширена и по отношение на всички гори във водосборите, попадащи в ЗТ и да бъде допълнена. Според нас следва да има пълна забрана за извеждане на голи сечи в близост до постоянни водни течения (поне 500 метра, но при стръмен планински терен, вероятно и повече). Забраната следва да обхваща и случаи на прочистване на сервитути. Например след прочистване на такива в стари букови гори се получават огромни просеки, като след това ефектите за реката са унищожителни, като за съжаление познаваме подобни случаи. Наистина е разочароваща и липсата на мерки за защита на крайречната растителност. Варварското унищожение на последните останали късчета подобни гори предполагаше подобни мерки. Дори и между дигите тази растителност осигурява важни хабитати и трябваше да се помисли как това да бъде съхранено. В най-лошия случай, ако не бъдат разработени по-адекватни, конкретни и приложими мерки, предлагаме да има обща забрана за извеждането на сечи, независимо от целта им, които обезлесяват повече от 3 декара и се намират на по-малко от 500 метра от постоянните водни течения.

27. Разработване на методика за оценяване на речната непрекъснатост от гледна точка на миграцията на водните организми и седиментите. Прилагане на методиката върху всички водни тела тип „река“ и теренно валидиране.

Обосновка: Намираме за нужно разработване на методика за приоритизиране на миграционните бариери от гледна точка на степента им на въздействие и прилагането ѝ върху всички водни тела тип „река“. Изготвяне на дългосрочна програма за елиминиране/смекчаване на въздействието на тези бариери от гледна точка, постигане на добър екологичен статус/потенциал.

28. Забрана за изграждане на ВЕЦ на място на съществуващи мелници, тепавици, перила и т.н. традиционни способи за ползване енергията на водата

Обосновка: Всички подобни примери, които ние познаваме имат крайно негативен ефект и се съпътстват със закононарушения. При традиционните способи за оползотворяване енергията на водата се отнемат минимални водни количества, докато след построяването на тези ВЕЦ, реките остават практически сух. Отнемането на повече води, пък води до строежа на съоръжения, представляващи миграционни бариери. Поради това е целесъобразно да има подобна мярка, дори и да бъде преформулирана, то тя трябва ясно да ограничава отнемането на повече от 30% от водите и да забранява надграждане на водохващания.

29. Забрана за удължаване срока на започване или завършване на строителството за обекти, чието строителство не е започнало с надлежен акт към датата на одобряване на ПУРБ.

Обосновка: За съжаление БД са твърде либерални при удължаване срока на разрешителните и често това е съпътствано с нарушения. ПУРБ като планов документ може да преодолее законовият недостатък. Нещо повече, това е задължително с оглед на постигането на екологичните цели.

30. Всички мерки и ограничения за нови и съществуващи ВЕЦ да важат и за всички съоръжения, преграждащи напълно водните течения.

Обосновка: В момента много усилия са концентрирани по отношение справянето на проблемите с ВЕЦ, но те не са единственият проблем, ако и да концентрират в себе си почти всички. Хоризонталния подход изисква мерките да бъдат приложени изцяло и с оглед на

II. Общи коментари по всички ПУРБ

1. Използваме възможността още веднъж да обърнем внимание на чл. 23 от РДВ, съгласно който Държавите-членки са длъжни да определят такива санкции за нарушенията на ЗВ (транспониращи РДВ), които да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи. За съжаление нито едно от тези изисквания все още не е постигнато. Същото разбира се трябва да бъде преодоляно със законодателни промени, но е възможно и на ниво ПУРБ да имаме подобрене чрез въвеждането на специални санкциониращи мерки в планове. Примерите могат да варират от задължително поставяне на автоматични системи при констатирани нарушения до административно намаляване на разрешени водни количества. С надежда сме да видим подобни
2. Изразяваме безпокойство от тенденцията за намаляване броя на защитените зони, обявени за опазване на местообитанията и биологичните видове, тъй като не можем да споделим мотива, че съгласно данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ в предвидените за премахване зони не са идентифицирани местообитания или видове. На първо място нашата организация не може да кредитира с доверие резултатите от това картиране, тъй като след проверка от наша страна бяха констатирани значителни разминавания с методологията за неговото провеждане. Нашите констатации са подадени към Европейската Комисия. На второ място, задължение на страната ни е не само да запазва, но и да възстановява в благоприятно консервационно състояние местообитанията и видовете. На трето място се опазват не местонахождения, а местообитания. Фактът, че на определени места не са намерени конкретни видове все още не означава, че същите не трябва да се опазват. Още повече, че не е ясно какви са причините за изчезването им, кога то е настъпило и дали с подходящи мерки то не може да се възстанови. С оглед липсата на заповеди за обявяването на редица 33 и задълженията, които произтичат за страната ни по чл. 4.4. от Директива 92/43/ЕИО, считаме че трябва да има много по-сериозна обосновка за намаляване броят на зоните в ПУРБ. Противното означава, че страната ни не е изпълнила своите задължения или не е осъществила в пълен размер, предвидените от нея самата мерки.
3. Смятаме, че каталогът с мерки следва да бъде доразвит и освен инвестиционни или меки, в него да видим, допълващи, препоръчителни, санкциониращи и т.н. Същото ще способства и самото отчитане по тях от страна на БД. Прави общо впечатление, че Програмите с мерки са твърде амбициозни. Предлагаме отделните мерки в съответните програми да се приоритизират. Да се разгледа възможността някои от мерките да имат препоръчителен характер. Мерките могат да се разделят на подготвителни (предпроектни проучвания) и мерки за пряко изпълнение.
4. По-горе предлагаме редица мерки за уеднаквяване на документите по прилагане на ПУРБ. Същото е минимално необходимо. Още по-наложително е и уеднаквяване и на самите ПУРБ и привеждането им в по-четима и навигационна форма. Все пак живеем в

21 век и няма смисъл да имаме по няколко десетки отделни pdf документи, без хипервръзки помежду си, без възможност за търсене и т.н. По-лошото е, че всичко това води до ограничаване на кръга от хора, които реално се интересуват и участват в планирането на управлението на реките, като само тесните специалисти могат да преодолеят тази познавателна бариера. Обръщаме внимание, че чрез нашата ГИС система, ние представихме един моделен опит да преведем ПУРБ на един човешки и разбираем език, но въпреки предложението ни същата да бъде ползвана и доразвивана безплатно, това не стана. Подобен инструмент щеше да е много по-адекватен при сравняване на новите ВТ, мерките за тях и тн. Разбираме липсата на административен капацитет и се надяваме зад него да не се крие нещо повече.

5. Смятаме че всички мерки следва да са максимално хоризонтални и приложими спрямо всички случаи, независимо дали са били допуснати преди или след влизане в сила на ПУРБ. Можем да полемизираме темата, но за да не бъдем многословни ще подчертаем, че противното разбиране обезсмисля ПУРБ като планов инструмент. На следващо място това е и смисълът на РДВ, която поставя цели оттук насетне, независимо кога и как е било допусната определена дейност. Противното би означавало никога да не постигнем екологичните цели. Знаем, че липсата на решение по повод т.нар. „заварени случаи“ лежи изцяло на политическото ниво, но също така смятаме, че експертното ниво в системата на МОСВ следва да даде много ясен сигнал.

6. В този смисъл смятаме, че следва много по-ясно да се отграничат съществуващите (действащи и с издадени разрешителни за строеж) ВЕЦ, от такива, които притежават само някакви разрешителни. Не разбираме и не виждаме ясно обяснение защо отпадна забраната за строеж на ВЕЦ, които нямат действащо разрешително за строеж към датата на утвърждаване на ПУРБ³. Ако същата не бъде въведена отново, ще бъде повод за завеждане на съдебни дела от самите инвеститори заради дискриминация към минал момент. Ние настояваме най-вече за нейното връщане и прилагане за всички реки, попадащи в ЗЗ по Натура. Много силно държим на нея, тъй като това се оказва единствената смислена забрана, водеща до реално ограничение на негативните примери, за това ще ни е интересно да чуем обосновка, защо не я виждаме отново.

7. Предлагаме мярката *Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защита на водите* да бъде силно преосмислена. Според нас така формулирана, тя че ще причинява повече поводи за разнопосочно тълкуване и няма да бъде по никакъв

³ Впрочем датата следва да бъде на утвърждаване на ЕО на ПУРБ, тъй като това следва от смисъла на трите директиви.

начин ефективно приложена. Предлагаме да бъде преразгледана с оглед на въвеждането на ясна и категорична забрана (виж по-горе). Като минимум следва да отпадне думата „причинени“. Описаните в ~~с~~жобите дейности сами по себе си са негативни промени. Освен това същата следва да бъде приложена и спрямо всички ВТ

8. Предлагаме мярка „Извършване на проверки за установяване на незаконно черпене на подземни води“ да бъде разширена или да бъде въведена подобна с оглед на повърхностните води. Колкото и да е абсурдно разписването на подобна, практиката доказва, че изглежда без нея БД няма да имат заложен достатъчен капацитет, за да я осъществят.

9. Смятаме че мярка „Преразглеждане, изменение или прекратяване на разрешителни за водовземане когато се създава опасност от влошаване на състоянието на сухоземни екосистеми пряко зависими от подземните води“ следва да бъде приложена по отношение на всички повърхностни водни тела. Например деривационното отнемане на води има подобен ефект. Трябва да се направи възможното, всички мерки, предвиждащи административно преразглеждане на разрешителни с оглед на екологични цели и минимален воден отток да важат за всички ВТ.

10. Мярка „Промени в морфологията на реката, така че да се използва най-добре наличният отток“ е доста спорна и неясна. За същата не са посочени никакви коментари и е съмнително как ще проработи. Според нас същата следва да бъде преразгледана.

11. Мярка „Създаване на зелена инфраструктура, на зони за отдых и други услуги на хората чрез естествено или изкуствено водозадържане - препоръчваме да бъде преразгледана и конкретизирана“ за нас представлява едно добро намерение с потенциал да има предимно негативни ефекти и може да се изроди в нещо опасно. Изкуственото водозадържане като цяло предполага напречни бариери и хидроморфологичен натиск и следователно е по-добре да бъде избягвана. Според нас мярката следва да бъде преформулирана, конкретизирана и да има напълно нова редакция.

12. Прави впечатление, че категория езеро по отношение на естествените езера е нужно да се допълват и с други водни тела, тъй като не са изчерпателни.

13. Поздравяваме БД за разработването на Регистър на зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми. Това следва да бъде окуражено и използвано по-широко.

14. Прави впечатление че БД възприемат натиска от изземването на повърхностите води за незначителен, тъй като прилагат осреднени стойности. Както много пъти се получава със статистиката подобни обобщени изводи често пропускат много съществени моменти. Например под влияние на климатичните промени имаме по интензивни валежи в кратък период, които обаче не са разпределени равномерно през годината. Понятието средномногогодишен ресурс става все по-условно в условията на глобалните промени. На следващо място натискът не отчита водоползването за ВЕЦ, което от гледна точка на едрите планови мащаби може и да е оправдано, но от гледна точка на местните общности, които се конкурират със силне икономически инвеститор за правото си да напояват, си е много конкретен и болезнен натиск.

15. Като цяло констатираме, че възприетият начин на боравене с изходната информация и статистическите обобщения не е най-удачния. Например намираме подаването на данните само на база брой разрешителни по водно тяло или поречие не е адекватен. С подобен подход не може да се направи реален анализ на видовете натиск и натоварвания. Предвид наличието на модерни ГИС системи и обобщени справки с географски координати (включително и такива, предоставени от WWF България) смятаме, че е възможно много по-точно да се извършват оценките, а разработените карти да се предоставят в подходящ мащаб, така че други институции и заинтересовани лица да могат да ползват акумулирания от БДУВДР интелектуален продукт.

16. Както и при други, наскоро разработени планови документи, направените анализи по отношение на измененията на климата (независимо от своя обем, достоинства или недостатъци) не е намерил едно пълно вертикално интегриране в целия ПУРБ. Тази част изглежда изолирана и сякаш е разработена само, за да се изпълнят европейските изисквания, но без да се определи в реална политика. По-скоро оставаме с впечатлението, че отделните точки остават сами за себе си.

17. Все още виждаме, въпреки националния каталог с мерки (с неговите достоинства и недостатъци) все още не е достатъчен, за да уеднакви мерките към най-високите критерии.

III. Коментари по ПУРБ Дунавски басейн

1. Частта норми и режими не е представена за обществено обсъждане. Очевидно тя ще бъде допълнена след разглеждане на ОС и провеждане на допълнителни обществени обсъждания.

2. В списъка на повърхностните водни тела категория езеро е включено езерото Сребърна, което не беше разгледано в първия ПУРБ. Това е съществено допълнение предвид площта и значението на езерото от гледна точка на управление на водите.

Следа да се отбележи, че категория езеро по отношение на естествените езера е нужно да се допълни и с други водни тела. Някои от тях са значими за управлението на водите в България и са с площ над 0.5 км². Виж приложената таблица.

Водно тяло	Площ	Тип	Характеристики
Алдомировско блато	> 1.2км ²	L4	Пресъхващо карстово блато
Дагоманско блато	> 2 км ²	L4	Условно пресъхващо карстово блато
Персински блата	~17км ²	L5	Комплекс от няколко крайречни влажни зони, разположени в източната част на о-в Персин (Белене) - Писчина, Мъртво блато, Дульова бара и др.
Блато Кайкуша	~ 1.4км ²	L5	Бивше крайречно блато, разположено в Свищовско-Беленската низина.
Блато Калимок	~ 20 км ²	L5	Комплекс от крайречни влажни зони, разположени в ЗМ Калимок-Бръшлен
Гарванско блато	~ 2 км ²	L5	Крайречна влажна зона

Освен посочените има и други по-малки водни тела, с площ под 0.5 км², които също са значими. Типичен пример са крайречните блата на река Дунав от тип L5 - Арчарско блато, Орсойско блато, Островски блата, Блато Пожарево, Езеро Малък Преславец и др. Някои от тях имат сходни характеристики и подлежат на групиране от гледна точка на мониторинга.

Друг тип крайречни езера от тип L5 са старите корита на реките. Най-голям брой стари корита има в долните течения на реките Искър, Вит, Осъм и Янтра. След коригирането и андигирането тези стари корита са откъснати от основното водно течение. Условиата в тях и характеристиките им са напълно различни от тези в съответните коригирани реки. Старите корита също подлежат на групиране от гледна точка на мониторинга.

3. Регистър на зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми.

Разработването на този регистър е едно от значимите преимущества на втория ПУРБ спрямо първия. Разработването на този регистър основно върху Заповед № РД 09-152/09.03.2015 г. на министъра на земеделието и храните е обосновано, предвид ограничената налична информация.

Предлагаме във втория ПУРБ да се заложи мярка за ревизиране на броя и границите на зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми въз основа на допълнителна актуална информация.

4. Програмите с мерки за дунавския басейн са твърде амбициозни (Програма за намаляване на хидроморфологичния натиск върху повърхностните водни тела - 399 мерки, Програма от мерки за запазване и подобряване състоянието на повърхностните води – 214 мерки, Програма от мерки за опазване на зоните за защита на водите – 766 мерки и пр.)

Предлагаме отделните мерки в съответните програми да се програмират да се приоритизират. Да се разгледа възможността някои от мерките да имат препоръчителен характер. Мерките могат да се разделят на подготвителни (предпроектни проучвания) и мерки за пряко изпълнение.

5. Мерки K8 и K10 от каталога, свързани с възстановяване на влажни зони и осигуряване на напречна свързаност, са заложили в две програми с мерки в ПУРБ. Мярка K8 е заложила в Програма за запазване и подобряване състоянието на повърхностните води чрез една обща мярка № 186 в Приложение 7.2.5. Мярка K10 е заложила като 8 отделни мерки в Програма за намаляване/смекчаване на хидроморфологичния натиск Приложение 7.2.4 .

Предлагаме мерки K8 и K10 комплексно да се заложи в Програма от мерки за опазване на зоните за защита на водите за следните зони за защита на водите от екологичната мрежа Натура 2000 (Приложение 7.2.7.) в две групи както следва:

1. Предпроектни проучвания за подобряване на водния режим

Орсойско блато – част от BG0000182

Островски блата – част от BG0000334

Рибарници Мечка – част от BG0000232

Блато Пожарево, Езеро Малък Преславец, Гарванско блато – части от BG0000530

2. Подобряване на водния режим, чрез осигуряване на свързаност с р. Дунав

Персински блата, Блато Кайкуша – част от BG0000396

Блато Калимок – част от BG0000377

Езеро Сребърна – BG0000241

6. Мерки за ограничаване на негативното въздействие на миграционни бариери.

Предлагаме мерки за ограничаване на негативното въздействие на няколко конкретни миграционни бариери. В Програма за намаляване/смекчаване на хидроморфологичния натиск (Приложение 7.2.4.) в ПУРБ 2016-2021 има заложени такива мерки, но са представени групово без да са конкретизирани местата. Затова е възможно да има частично припокриване с вече заложените в ПУРБ 2016-2021 мерки. Предлагаме следните обекти:

Обект	Географски координати WGS_1984_UTM_Zone_35N; Decimal Degrees		Вид миграционна бариера	Оценка на бариерата	Предлагана мярка
	N	E			
ВЕЦ при гр. Хайредин	43.611	23.685	Мини ВЕЦ с рибен проход	4	K169
Бент при Бутан	43.648	23.786	Бараж без рибен проход	5	K168
Бент при гр. Койнаре	43.351	24.145	Бараж без рибен проход	5	K78
ВЕЦ – Койнаре	43.372	24.191	Мини ВЕЦ без	5	K78

			рибен проход		
Бент над моста за с. Реселец	43.231	24.058	Бараж без рибен проход	5	K168
Бент, близо до с. Пешерна	43.063	24.257	Бараж без рибен проход	5	K78
Праг, близо до моста в с. Торос	43.096	24.257	Бараж с рибен проход	3	K169
Праг, между селата Торос и Дерманци	43.127	24.292	Бараж без рибен проход, но с обходен канал	Неизв., вер. 2-3	K166
Бент, при с. Садовец	43.308	24.361	Бараж без рибен проход	5	K78
Бент, при с. Долна Студена	43.524	25.710	Бараж без рибен проход	4	K78
Бент при село Самоводене	43.128	25.616	Бараж без рибен проход	5	K168
Водохващане при село Писанец	43.664	26.168	Бараж без рибен проход	4	K78
Водохващане при село Красен	43.727	25.969	Бараж без рибен проход	3	K168
Водохващане при село Сваленик	43.584	26.117	Бараж без рибен проход	4	K168
Водохващане при село Сваленик	43.593	26.109	Бараж без рибен проход	4	K168

Използвана скала за оценка на миграционните бариери по отношение на ихтиофауната

Миграционната бариера не оказва влияние върху ихтиофауната на речния участък	Всички видове риби преминават безпрепятствено в периода на маловодие.
Миграционната бариера оказва частично слабо негативно влияние върху ихтиофауната на речния участък	Част от видовете /поне един вид/ не могат да преминат в периода на маловодие.
Миграционната бариера оказва частично силно негативно влияние върху ихтиофауната на речния участък	Част от видовете /поне един вид/ не могат да преминат в периода на пълноводие.
Миграционната бариера оказва значително негативно влияние върху ихтиофауната на речния участък	Могат да преминат само най-подвижните видове (не повече от 1-2 вида) и то само в периода на пълноводие.
Миграционната бариера оказва крайно негативно влияние върху ихтиофауната на речния участък	Нито един вид не може да премине през бариерата в периода на пълноводие.

7. В раздел 4 на ПУРБ 2016-2021 да се включи обособена програма за мониторинг на есетровите риби в р. Дунав като индикаторни видове за екологично състояние на повърхностни води и хидроморфология.

8. В раздел 7 на ПУРБ в Дунавски район 2016-2021 да се включи сега действащата мярка – „Забрана за извършване на сондажна и/или минна дейност, както и за добив на подземни богатства в райони, където е необходимо осигуряване на ресурси на подземни води за питейно-битово водоснабдяване“

9. Още в междинния преглед (фиг. 3.2.3.4.) стана ясно, че натискът за ВЕЦ продължава да бъде най-значителен като брой издадени разрешителни за водовземане от повърхностни води. Също така това е най-големият потребител в количествено измерение (74.09%). Този факт налагаше извода, че трябва да се засилят конкретните мерки в ПУРБ за намаляване негативното въздействие на тази икономическа дейност, включително и повишаване на изискванията към нея и преразглеждане на издадени, но нереализирани разрешителни. Това за съжаление не е факт като цяло.

За допълнителна информация и лице за контакти от наша страна:

Любомир Костадинов, Експерт програма „Води“ към WWF – България, GSM + 359 889 192 572, E-mail: lkostadinov@wwfdcp.bg

С Уважение,

Веселина Казаръков

Член на УС

[Отпечатай](#) | [Затвори](#)**Становище за ПУРБ**

Подател: Stela Apostolova <sdineva@wwfdcp.bg>

Дата: 15.06.2016 16:09

Получател: bd_plovdiv@abv.bg

Прикачени файлове: wwfdcpbg_Stanovishte_RBMP.pdf

Здравейте!

Приложено изпращам становище във връзка с обществено обсъждане на планове за управление на речните басейни.

Моля за входящ номер.

Становището изпращам и на пощенския адрес на БД.

Поздрави,
Стела

Stela Apostolova,
technical assistant,
WWF Danube - Carpathian Program Bulgaria
Ivan Vazov 38, et.2, ap. 3-4, 1000 Sofia, Bulgaria

Tel. +359 2 950 50 41
+359 893 393 811
Fax +359 2 981 66 40

sdineva@wwfdcp.bg

wwf.bg